

פרשת שמות תשפ"ב

גליון ל"ז

מצרים - בית ספר ללימוד "עבדות" לצורך עבדות ה'.

ממצב זה הוציאנו ד' לחרות עולם, בנקודה זו יצאנו ממצרים לצמיתות, ח"ו יכולים לענות אותנו, לתת לנו יסורים נוראיים, אך לעולם לא יהיה ניתן להחזיר אותנו למצב בו היינו במצרים, נטולי כל רצון עצמי, ברגע יציאתנו ממצרים הפכנו לבני אדם עם שאיפות עצמאיות, עם רצון אישי, צוררי ישראל יכלו לעשות את הדברים הגרועים מכל, אך את החירות הנפשית הזו הם לא נטלו מאתנו. גם כעת אשר "אכתי עבדי אחשוורוש אנו", עדיין הננו "בני חורין", הנפש שלנו בת חורין, ובכוחה להתרומם מעל כל מצב חומרי גרוע בו היא שרויה, לנסוק אל על, להידבק בקונה גם במצבים הקשים ביותר.

מטרת העבודות במצרים היתה להכשיר אותנו להיות עבדי ד'... נמצינו למדים, ששעבודו של פרעה מלך מצרים, היה השעבוד הקשה מכל השעבודים, העבודות לפרעה הייתה עבודת מאין כמוהו, וכאן עומדת ומתעצמת השאלה במלוא חריפותה, **אם עבדות זו היתה העבודות הקשה מכל, מדוע הניח אברהם איבנו כביכול לשעבדו בידי פרעה, מדוע לא התפלל על כך, ומדוע באמת היינו צריכים להיות משועבדים לפרעה???**

הסיבה לכך, יש לומר, היתה להכשיר אותנו להיות עבדי השם, השעבוד לתורה ולמצוותיה חייב להיות שעבוד מוחלט, ללא כל רצון עצמי וחשבון אישי, אנו נדרשים בעבודת ד' להגיע למדרגה שכל מעשינו קטון כגדול יהיו "לשם שמים", בלי שום פניה, עבודה זו לא היתה יכולה להתקיים ללא השעבוד לפרעה, שם למדנו להכיר מה פירוש נפש משועבדת ללא רצונות עצמיים כלל, ומעבודות זו הוציאנו הקב"ה להיות עבדיו, כדי להיות עבדי השם אשר מקיימים בעצמם בכל עת ובכל שעה: "בטל רצונך מפני רצוני".

לא היינו מסוגלים להגיע למדרגה זו, לולא היינו משועבדים במצרים, שעבוד זה היה לטובתנו על מנת שנרכוש דרגת עבדות זו, ואז הפכנו להיות עבדי השם. ולכן יש להודות על יציאת מצרים, אין כוונת הדברים להודות על היציאה לבד אלא על העבודות והיציאה, כלומר, שזכינו לרכוש את המציאות הזו של היותנו נטולי רצון אישי

א' תש"ף
מאגרות המשפיעים
והמניחים שלישי"א

נדרמה להם כ...

בשבוע האחרון זכר יישובינו "רכסים" לביקור הוד של הגה"צ "ליבם ואוהבם של ישראל" מרן ר' שמעון גלאי שלישי"א. אשר חיזק ורומם את מאות אברכי "נר ישראל", וכן חיזק וייקר את תלמידי התתי"ם החשובים ביישובינו, ובסוף הביקור עשה סנדקאות - לבן אחד האברכים החשובים ברכסים. (ואף כמה ילדי 'חלאקה' זכר לברכתו ולגמיות מחוללת ראשם).

איך נולד הביקור?

אברך חשוב מיקירי קרתא דרכסים קיים מצוות ברית מילה לבנו, והיות ומשפחתו מאד מקורבת לגה"צ הרב גלאי שלישי"א, נעתר הגה"צ גלאי לנסוע עד רכסים ע"מ לשמם כסנדק לבנם שיחי'.

כיוון ששמענו שהרב גלאי מגיע לרכסים, מייד פנו אליו כל המוסדות הנ"ל, והגה"צ בליבו הרחום והמסור, טרח לחזק ממקום למקום.

לצורך מה הבאתי את כל סיפור הדברים?

אחד האברכים הגיע לאבי הבן, ואמר לו "איזה סייעתא דשמייא היה לך שהרב גלאי הגיע לרכסים, בזכות הביקור הוא שימש כסנדק לבנך".

ומה האמת? שזכותו הברית - זכו כל השאר.

כך הרבה פעמים נראה לנו העולם הפוך על הפוך, ואנחנו עושים חשבונות כאלו וכאלו.

וכבר כתב החכם מכל האדם: "אֵל תִּבְהַל עַל פִּיךָ וְלִבְךָ אֵל יִמְרָה לְהוֹצִיא דָבָר לִפְנֵי הָאֱלֹהִים פִּי הָאֱלֹהִים בְּשִׁמְיָם וְאִתָּהּ עַל הָאָרֶץ עַל כֵּן יִהְיֶה דְבָרְךָ מְעֻשִׂים". (קהלת ה, א).

הדיקטטור המשתעבד בהם יסיר את עולו מעליהם. אולם בני ישראל שהיו במצרים נאמר עליהם: "ולא שמעו אל משה מוקדו רוח ומעבודת קשה", הם היו כל כך מוכנעים ומושפלים, עד שלא היה להם כלל רצון לצאת לחירות, הם לא היו מסוגלים לשמוע על כך, פרעה הרשע הצליח על ידי קושי השעבוד במשך מאתיים ועשר שנים, ליטול מהם את חירותם הנפשית. לא היה להם שום רצון עצמי, הם איבדו את התחושה הפנימית והרצון הטבעי הנמצא אצל כל אדם המשתוקק לחירות. זאת היתה תוכניתו השטנית של פרעה, באומרו: "הבה נתחכמה לו פן ירבה והיה כי תקראנה מלחמה ונוסף גם הוא על שונאינו ונחלם בנו ועלה מן הארץ", ונשאלת השאלה, כיצד על ידי השעבוד ימנע העם מלהילחם במצרים, **אדרבה, המירדות תחת השלטון הרודני, תגרום להם לרצון למירדה ומלחמה???**

אלא זהו שאמר פרעה: "הבה נתחכמה לו" - נעשה את זה באופן חכם, נביא אותם למצב כזה שלא יהיה להם כלל רצון עצמי לצאת לחירות, וממילא הם לעולם לא יצטרפו להילחם בנו, זו היתה חכמתו של פרעה, נטילת הרצון של בני ישראל.

ואכן פרעה הצליח במזימתו, ורוב העם לא היה מעוניין כלל לצאת ממצרים גם אחר בשורת הגאולה שניתנה מפני משה רבינו, כיון שהם היו נטולי כח רצון והחשק הטבעי של האדם לצאת, לכך רוב העם לא יצא ממצרים אלא נת במכת חושך.

זהו הביאור במה שאנחנו אומרים: "ואילו לא הוציאנו, הרי אנו ובנינו ובני בנינו משועבדים היינו לפרעה", אילו הקדוש ברוך הוא לא היה מוציא אותנו, הרי אנו מצד טבעינו, לעולם לא היינו יוצאים, כיון שאיננו כשאר העבדים, אין לנו כל חשק ורצון לצאת.

מו"ר הגר"מ דרוק שליט"א (תלמידו חביבו של מרן ש"ת שליט"א) מקשה בספרו "אש תמיד" (פרשת בא) כמה קושיות עצומות על כל המולך של שעבוד ופדות מצרים, ומוציא מכך יסוד עצום.

א. הקב"ה אומר לאברהם איבנו בברית בין הבתרים "ידוע תדע כי גר יהא זרעך בארץ לא להם, ועבדים ועינו אותם ארבע מאות שנה", ואברהם איבנו במקום לבכות ולהתחנן בכדי לנסות לבטל את הגזירה, בכלל לא מנסה לשנות אותה.

בשונה מסדום שניסה בכל כוחו "אולי יהיה חמישים, ארבעים וכו'. ותמוה; מפני מה אברהם איבנו אינו מתפלל לביטול הגזירה???

ב. מה מקום יש להודאה על "יציאת מצרים"? משל למלך שקצף על עבדו, ושם אותו לעשירים שנה בכלא, ואחרי עשרים שנה שוחרר העבד מן הכלא, האם יעשה העבד סעודת הודאה, הוא סבל בכלא, ועכשיו הוא מנסה לשכוח מהו.

למה אנחנו עושים הודאה על היציאה מכלא מצרים, סבלנו, וזהו???

ג. בליל הסדר עושים הרבה דברים זכר לשעבוד. [לחם עוני, החיסת, טיש, רכפס, ביצה, מרור] ונשאלת השאלה, ביום כה שמח וחגיגי מדוע להעלות זכרונות עצובים, וכי אדם שחוגג את שחרורו מבית האסורים ילכש מדי אסיר בעיצורים של החגיגה, ומה פשר אכילת המרור בעיצומה של חגיגת החירות?

ד. חג הפסח נקרא "זמן חירותנו", וצ"ע הרי אכתי עבדי אחשוורוש אנו???

ה. אומרים בהגדה של פסח "ואילו לא הוציא הקב"ה את אבותינו ממצרים, הרי אנו ובנינו ובני בנינו משועבדים היינו לפרעה במצרים".

ותמוה: מי אמר? הרי אנחנו עדים לתהפוכות היסטוריות וחילופי ממשל, מי אמר שלא היה קורה יום אחד מהפך במצרים ואנו ובנינו כן היינו משתחררים???

אומר הרב דרוק יסוד עצום!!!

נראה ביאור הדברים, אין לנו מושג מהו באמת הכוונה "עבד", גם העבדים המצויים בימינו אינם עבדים אמיתיים, עבד אמיתי הוא לא רק משרת את אדונו יומם ולילה, אלא **עבד אמיתי, פירושו, שאין לו שום רצונות ושאיפות בחיים חוץ מרצון אדונו**, הוא לא מכיר חיים אחרים ואינו הפך בחיים אחרים, העבדים שאנו מכירים הם בני אדם בעלי רצון עצמי, הם מעוניינים לצאת לחופש, הם מכירים שגדלו מהם את החירות, והם מצפים בכל ליבם מתי מצב זה ישתנה, מתי

d0548432274@gmail.com

ר' אמות של הלכה הרב הרד מטיאם עמידה בברכת הברקים והרעמים

שאלה: האם צריך לעמוד בשעה שמברך על הברקים או הרעמים?

תשובה: מדברי הפוסקים נראה שנקטו לעיקר דאין חיוב לעמוד אך יש בכך הידור [וכן נוהגים רבים להדר ולעמוד].

מקורות: עיין פרי מגדים (ת"ב ס"ג ו"ק א') שנסתפק אם צריך לעמוד בברכות השבח וההודאה [ובכלל זה ברכת הברקים והרעמים] ודעתו נוטה דאין צריך עמידה, וכן בפתיחה כוללת להלל ברכות כתב שם הפרי מגדים כדבר פשוט דאין צריך עמידה עיי"ש, אמנם בסידור יעב"ץ כתב שברכות השבח וההודאה נאמרות בעמידה עיי"ש. ולמעשה בחוטי שני (שבת ח"ב עמ' ש"א) מובא שהגר"ג קרליץ צ"ל אמר שמעיקר הדין אין צריך לעמוד אך מנהג העולם לעמוד, אולם הוסיף הגר"ג שאם הוא באמצע הלימוד נראה דאין צריך לעמוד עיי"ש. ובשם הגר"ש אלישיב צ"ל מטו דיש הידור לברך בעמידה, אולם הוסיף הגר"ש שאם יתרבה כוונתו בשיבה מבעמידה אין צורך לעמוד (אשרי האיש פרק מ'). וכשנשאל הגר"ח קנייבסקי שליט"א האם יש ענין לעמוד בברכות הברקים והרעמים מאחר ובסידור יעב"ץ שיש לעמוד בברכת השבח, השיב הגר"ח: לא ראיתי שנהגו כן (עיין מאיר עוז ה"י ס"ר רכ"ז, ובספר שערי ציון עמ' קכ"ה).

עד מתי מברך

שאלה: ראה ברק או שמע רעם עד מתי יכול לברך?

תשובה: אין מברכים על הברק ועל הרעם אלא בסמוך להם תוך כדי דיבור, אך לאחר כדי דיבור לא יברך עליהם.

מקורות: עיין שו"ע סי' רכ"ז ס"ג ו"ק א' היה יושב בבית הכסא ושמע קול רעם או ראה ברק, אם יכול לצאת ולברך תוך כדי דיבור יצא, ואם לאו לא יצא עכ"ל, ועיין במשנ"ב (שם, ס"ק ב') שמכל זה נשמע דשיעור הברכה שעל רעמים וברקים הוא דוקא בכדי דיבור, ואם עבר יותר מכדי דיבור מעת שראה הברק או שמע הרעם שוב לא יברך על הרעם וברק זה [אלא ימתין לראית הברק הבא או לשמיעת הרעם הבא ויברך עליו], ועיין שם בשער הציון (ס"ק י"ד) שבא"א את דעת הט"ז (ס"ק ב') שכתב שיכול לברך על הברק או הרעם אפילו לאחר כדי דיבור, אך מסק שם בשער הציון שלדינא אין לברך לאחר כדי דיבור, דספק ברכות להקל עיי"ש. [ובשיעור הזמן של תוך כדי דיבור עיין משנ"ב סי' ר"ו ס"ב ו"ק ב' שנקט כדעת רוב האחרונים שהוא שיעור זמן אמיתי "שלום עלך רבי", מיהו בסי' וס"ז ס"ט ק' משמע שסובר המשנ"ב שהוא שיעור זמן אמיתי "שלום עלך רבי מור"ו וצ"ע].

למען האחר, על הקנין הזה אנו מודים, כיון שהוא הוביל אותנו לקבלת התורה והארץ.

ולכן ענינו אנו סממנים של עבודת וחירות בלילה זה, כי דוקא על ידי העבדות זכינו למה שזכינו, ולכן אנו מתחילים ואומרים: "הא לחמא עניא די אכלו אבהתנא בארעא דמצרים", על ידי אכילת לחם עוני זוכים בסוף "לשנה הבאה בארעא דישראל".

"התאר הנכבד ביותר בתורה הוא התואר האמור על משה רבינו "וימת עם משה עבד השם". משה רבינו הגיע לדרגה זו בשיא השלימות, הוא ביטל את עצמו בתכלית לגמרי לרצון השם וזו היא

מה אני החיין מעשה מרוק באמונה ובטחון אנא עבדא קדושא בריך הוא

ב'מאמרי חיזוק' (מהמשיע הגרצ"ה דיברגר שליט"א, גליון קעה) מופיע סיפור עם מסר מוזק, והעקתו כן לאשוננו: בטבריה של מעלה היה בסלאנימער שטיבל (בית הכנסת של חסידי סלונים) מצב חזק מאד מאד בעת כניסת שבת קודש, היו שם יהודים חשובים מאד, אריות שבחבורה, וכל אחד באופן שלו ערך את התפילות ועבודות, והמספר הזה היה אז אברך, והיה מקורו **לר' מתת' לוריא זי"ע**, ור'מתת' היה ידוע בגודל תורתו וקדושתו וקדושת השבת קודש שלו.

והמספר הזה ראה בערב שבת קודש אחד, מיד כשנכנס ר' מתת' זי"ע למנחה של ערב שבת קודש, שההתרוממות ש' מתת' שרבו הוא הרבה יותר מהרגיל. ואח"כ בעת ההייליגע 'הודו' שהיה עם עבודה גדולה ומיוחדת, ראה המספר (- שכיון לאמת) ש' מתת' בער באש קודש בתפילת הודו.

המספר הזה התחיל מיד לחשוב בלבו, ודאי ר' מתת' היה עצמו בשבת קודש זה הכנה דרבה מיוחדת. **מסתמא סיים כבר כל ה'אור החיים' הקדוש**, ולכן בוער כל כך בקדושת השבת. ומיד אמר לו יצרו אם אתה היית יכול לעשות כר' מתת' ולגמור כל ה'אור החיים' הקדוש גם אתה היית בוער באש קודש כמותו, אבל מה תעשה שאי אפשר לך ולכן נראה ה'הודו' שלך כ"כ חלש ובישות, וכן בכל קטע של המנחה כשהתחלבת ה'הודו' מתת' היה מוסף והולך מאד מאד, כך היה הדמיון של האברך

שעוסק בתלמוד תורה". לכאורה הוא דבר תמוה עד מאוד, הלא אין לך עבד גדול יותר ממי שעוסק בתורה, כל רעיוני וכל עיתותיו משועבדים לתורה. ואין לו רגע אחד בו הוא בן חורין לעצמו.

שמעתי מאמא"ר זצ"ל, ההבדל האמיתי בין בן חורין לעבד הוא לא בכמות העבודה או ברגעי המנוחה, אלא, עבד אינו עובד בשביל עצמו, כל מעשיו ידיו לרבו, ואילו בן חורין אפילו אם הוא עובד קשה ביותר, חירותו מתבטאת בכך שכל מה שהוא עושה לעצמו הוא עושה.

שנראה שביש"ק זה היה הכנה נוראה ונפלאה של תורה ותפילה ורציפות ו... ולכן צריך עוד קמחיה קידוש, וכאן ביקש מר' מתת' אולי יכול לגלות לו מה היה כל הכנותיו אולי פעם בחייו זיכה ג"כ לאכול הכנות של אור"ח הק' וזהו"ק ורציפות וסוגיות ו...!

וכאן נגלת אחת נפל כל הבנין של עולם הדמיון שהיה בנין של הרבה קומות, ותבטלה תורה והיסוד, וזהו הנקודה הפנימית של היהדות של כולנו. ור' מתת' זי"ע מתחיל לגלות לו סיבת ההייליגע מקוה הזה לפני קידוש.

ר' מתת' זי"ע אומר לו בתמימותו, שב"ב (- אשתן) לא הרגישו טוב בכל השבוע, בפרט בערב שבת קודש, וממילא היה טרוד מאד מאד, והיה צריך לנקות ולשטוף הבית (ספאנדי ע"ב בע"ז) ולבשל ולהכין... ולא היה לו פנאי אפילו לטבול ולהתקדש בקדושת המקוה של ערב שבת קודש, ולכן רוצה לפחות עכשיו לטבול במקוה.

זהו הסוד והיסוד, הכנה לשבת קודש הוא, מילי רצון אבינו שבשמים בשלימות, אין, ביטול, נכר, פני רביא, לית ליה מגרמיה כלום, לעשות רצונך בלבב שלם, וזה עשה ר' מתת' זי"ע, וזה האיר לו בתפילת ה'הודו' ו'ידי נפש' ובמשך כל התפילה, לא כדמיונו של האברך שרק כך וכך וכך... מכינים לשבת קודש וזוכים לאור והקדושה העצומה של שבת קודש, הוא הכול עולם הדמיון. **אבל האמת הוא, רזא דעבד, ועוד הפעם רזא דעבד, ועוד הפעם רזא דעבד... וזה, ורק זה... מביא לנו 'רזא דשבת איהו שבת דאתאחדת ברזא דאחד'.**

כי האמת היא אחת, 'מה ה' אלקיך שואל מעמך' ור' מתת' חי את זה כל השבוע, שעכשיו הוא עושה את רצון ה' באופן הנעלה ביותר, ומה לי משמש בחוכה, ומה לי משמש בבית, הכל און שטיק (- חטיבה אחת) של רצון ה', ומי שמצליח להרגיש בכל דבר דובר את רצון ה', אז כל פעולה וכל מעשה, ואפילו ספוגיה, זה מקרב אותו לקב"ה, ולכן היה לו קבלת שבת כ"כ מרוממות.

לעברו בכל לבבכם דהתקוה בעבודת הלב - זו תפילה כי מכבדי אכבד

סיפר הגי"ר יעקב שיש שליט"א על שני יהודים מכוונים אשר טרודים בהחזקת תורה. לצורך העניין נקרא לראשון ר' נפתלי ולשני ר' בנימין. השניים נפגשו בחו"ל בחדר-המתנה של אחד הגבירים. ר' נפתלי נכנס ראשון וביציאתו שומע אותו ר' בנימין לוחש בפלאפון "כן. ברוך השם. מעל המצופה!". החל ר' בנימין לצפות גם ל"מעל המצופה"...

אך התאכזב לצאת משם עם 180\$ בלבד. ר' נפתלי עדיין היה בשטח ור' בנימין פנה אליו: "האם מותר לשאול כמה קיבלת?" "כן" ענה ר' נפתלי בחיוך "18,000 דולר!" "הייתכן?!" נזעק ר' בנימין "איני קיבלתי רק 180 דולר!"

ניגש ר' בנימין למזכיר של הגביר ושאל בעדינות, האם האברכים שלי לומדים פחות טוב? הנשים שלהם פחות מתאמצות ומשקיעות?

לחש לו המזכיר באופן הכי גלוי וכנה: "חס וחלילה... כולם אוהבים כולם ברורים! אבל מה אתה משווה? ר' נפתלי הרי משקיע המון על שמירת קשר. בחנוכה הוא שולח איזו מתנה, בפורים משלוח-מנות וכן הלאה. תאמין לי שאף אחד לא באמת צריך את המתנה, אבל הוא בנה קשר יציב... בכל ערב יו"ט הוא לא שוכח להתקשר ולאחל 'חג-שמח', וגם עכשיו לקראת הביקור הוא השקיע המון בתיאום מראש וכולי".

"אבל אתה הרי התקשרת רק היום בבוקר ושאלת אם אפשר לבוא. למרות שהלז"ז היה מלא, דחפתי אותך פנימה - תאמין לי שעבור פגישה כזו 180\$ זה יפה מאוד!"

למעשה: סיכם הרב שיש: כשאתה רוצה לקבל מהקדוש ברוך הוא אתה גם צריך 'להדק איתו את הקשר' במשך השנה כולה! לא מספיק להגיע באותו רגע שבחרת, לחלוץ על הכפתור, ולהתפלל אודות הכל לא מסתדר כפי שביקשת... (מוסף שב"ק ויחי תשפ"ב).

"ותרתו מנגן לנו - היא מאידת עינינו - הוא ימליץ טוב בעדנו אדוננו בר יוחאי"

הזמנת כבוד:
בשמחה של מצוה, אני מתכבד להזמין את אוהבי וידידי ל'יומא טבא לרבנן' מעמד סיום הש"ס. סיום הש"ס יתקיים א"ה באת"ק מירון ציון אדוננו רשב"י בשילוב שמחת החלא'קה לבני חביבי עדין לגדול בישראל בעז"ה יניק וחכים 'אהרן יהודה ליב' נ"ו. המעמד יתקיים ביום חמישי כ"ז טבת. מצפה לכוואכם. י.מ.א.

עבודתו כל ימי חייו עלי אדמות. לכן, אברהם אבינו לא ביקש להסיר מאתנו את השעבוד הזה, אברהם אבינו ידע היטב כי שעבוד זה נועד להקות בנו את הכוחות אולם עדיין אנו צריכים לבאר, סוף סוף מדוע אנו נקראים 'בני חורין' הלא לכאורה חף עבודתנו את פרעה, הפכו לעבדי השם והננו שוב "עבדים". מדוע נחשב שיצאנו לחרות עולם, לכאורה יצאנו לעבודת עולם.

ענין זה יבואר על פי מאמר חז"ל (אבות פ"ק ו' משנה ב): "חרות על הלוהות, אל תקרא חרות אלא חירות, שאין לך בן חורין אלא מי מוסף והולך שמסתמא למד גם כל הוזה"ק על הפרשה, ומסתמא למד היום פעמיים חמש שעות רצופות, ומסתמא... ומסתמא... ולכן יש לו כל האש קודש (- הקאך והברען) הנפלא הזה, אני איני יכול להגיע לדברים אלו.

אח"כ בקבלת שבת ומעריב בכל קטע וקטע היה ר' מתת' זי"ע מוסף והולך בהתלהבותו יחד עם הדמיון של האברך המספר, ובסוף התפילה שלקחה זמן ארוך, ור' מתת' היה בהתרוממות נפלאה כל התפילה, והאיר באור נפלא של קדושת שבת קודש, דבוק בברכת ה' ואהבת ה', באופן נפלא ונשגב מאד, היה האברך המספר הזה לו כולו בעולם הדמיון שלו שר' מתת' ודאי זכה ללמוד במשך כל ששת ימי המעשה שעברו ימים ונורות של תורה, ומסתמא חידש וביאר וליבן וכתב כמה סוגיות עמוקות מאד מאד, ובודאי כל השבוע היה פנוי ממש לתורה ותפילה ודבורה, ועוד הפעם חשב שמסתמא כך ומסתמא כך.

בקיצו... היה לו בנין שלם בעולם הדמיון אין היה כל השבוע של ר' מתת' זי"ע חטיבה אחת של אש (- איין שטיק פניען) וממילא חטיבה אחת של הכנה לשבת קודש, וממילא... כשר' מתת' מגיע לתפילת מנחה וקבלת שבת הרי הוא חטיבה אחת של אש ממש, ורק כך אפשר לזכות לערוך שבתות קדושות מלאות בתורה ועבודה מתוך אש להבת שלהבת-יה שבתחה, אבל אני... אבל אני... איני יכול ואיני יכול ואיני יכול...!

אחר מבר התפילות הקדושות (- ההייליגע דאוונגען) ביקש ר' מתת' זי"ע מהאברך המספר שהיה מקורבו אם יכול לעשות לו טובה וללוותו למקוה, וכיון שהאברך יע שבדרך כלל אין ר' מתת' הולך עוד פעם למקוה לפני הקידוש, ובקשה זו העלה עוד את דמיונו שכיון שבשבת קודש הזה היה כזה הכנה וזה אור, אזי **מסתמא עמשי הולך להיות קידוש שכמותו לא נהיתה, ולכן צריך רוצה ר' מתת' עוד מקווה לפני קידוש**, וכך היה האברך המספר הזה כבר אוהז בהמצאה של הדמיון הגדול ביותר.

וכיון שר' מתת' זי"ע ביקש ממנו טובה ללוותו, הרגיש שיכול כבר לשאול לר' מתת' מה אירע בשב"ק הגדול הזה, ובעומדו על הר דמיונותיו אמר לר' מתת'

חיזוק באמירת שנים מקרא ואחד תרגום וקרשתי מכל חמיימים בעיני שבת מרבא קדישא'

כתב 'בעל הטורים' על הפסוק (שמות א, א) "ואלה שמות בני ישראל" תיבות אלו נוטריקון ונאדם אשר לומד הסדר שנים מקרא ואחד תרגום, בקול געים ישי, יחיה שנים רבות ארוכים לעולם. ומקור דבריו מהגמ' (ברכות ח) "אמר רב הונא בר יהודה אמר רבי אמי: לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הצבור שנים מקרא ואחד תרגום ואפילו עטרות ודיבון, שכל המשלים פרשיותיו עם הצבור מאריכין לו ימיו ושנותיו".

כתב הגה"צ ר' אלימלך בידרמן שליט"א: (ומירת שבת - באר החיים, עמ' כד) יש שנתנו טעם בדרך צחות מדוע נרמז דבר זה דייקא בריש חומש שמות ולא בחומש בראשית בתחילת התורה, ללמד לאיש אשר עדי עתה לא העביר אתן הסדרא מחמת עצלות או אונס וכדו', אל יתמהמה עד שנה הבאה להתחיל מבראשית, לאתן יתחזק כבר עתה להתחיל מהיום ואילך. וכידוע 'בראשית' אותיות ב' ראשית, לרמז שאפשר האלוקים מחדש בכל עת ומן.

והלכה פסוקה היא בשו"ע (סימן רפה): "אף על פי שאדם שומע כל התורה כולה כל שבת בציבור, חייב לקרות לעצמו בכל שבוע פרשת אותו השבוע שנים מקרא ואחד תרגום, אפילו עטרות ודיבון. אם למד הפרשה בפירוש רש"י חשוב כמו תרגום, וירא שמים יקרא תרגום וגם פירוש רש"י".

כתבו התוס' (שם, ד"ה ישלים פרשיותיו עם הצבור): "נראה דכל השבוע, מכיון דמתחילין לקרות הפרשה הדיינו ממנחת שבת ואילך, עד שבת הבאה נקראת עם הצבור".

וכן ידוע מנהגם של הרבה מגדולי ישראל לקרוא מיום ראשון ואילך. והתפרסם ברבים על רבינו הא"לת השחר' שנפטר ביום המר והנמנה כ"ז בכסלו - שהיה באמצע השבוע, ועסק לפני פטירתו בקריאת שנים מקרא ואחד תרגום.

מין הגרי"ש אלישיב זצוק"ל אמר על חובת 'שנים מקרא ואחד תרגום', שהיא מהמצוות שאדם דש בעקביו. ובשם מרן הא"לת השחר' זיע"א שמעתי שקריאת 'שנים מקרא' זה מהדברים היחידים בדורינו שהם 'תורה לשמה'.

איתא בשם ה'אור לשמים' להרה"ק רבי מאיר מאפסא זי"ע, שכל הנוהר להעביר את הפרשה שניים מקרא ואחד תרגום וליטול את ציפורני ידיו בערב שבת קודש קורן חצות, מובטח לו שלא יבוא במשך כל השבוע הבא לידי עבירות חמורות כעין זה אמר הרה"ק מהר"ד מבעלזא זי"ע, שכל מי שילמד בכל יום יום שבשבע את הפרשה לפי אותו היום, דהיינו ביום ראשון בשבת ילמד עד זי"ע, ביום שני עד שלישי וכן על זה דרך זה, וילמד זאת, ועם פירוש רש"י, מובטח לו שלא יבוא כל אותו היום לידי עבירות חמורות. כהרה"ק ה'בית עין' זי"ע (ליקוטים ד"ה סגולה), שקריאת הפרשה שמו"ת ביום שיש דייקא סגולה היא 'לקשר מחשבתו אל הדיבור בתפילות השבת', כלומר שיזכה להתפלל בכוננו ביום השב"ק.

בספר 'ליקוטי דברי חכמים' (ערך אריכת ימים) מביא ששמע מדודו הגאון רבי יואל הלפרין זצ"ל רבה של סטעפן, שאחיו מת בשנות נעוריו רח"ל והצטער רבי יואל מאד, ונגלה אליו הנפטר בחלום הלילה ואמר לו שלא ירע בעיניו ושלא יפחד שמא אף הוא ילך בדרכיו, אלא זאת עשה וחיה, הקפד להעביר את הסידרא בכל שבוע ותאריך ימים, ואכן נזהר ביותר על קריאת הפרשה שמו"ת, והאריך ימים ביותר.

עוד מביא שם לבאר את דקדוק הלשון שנקטו חכמים שניים מקרא ולא אמרו שניים תורה (וכבר עמד ע"ז בפע"ח), כי 'מקרא' בנימטריא 'איראין ימים'.

דרוש תרומות להרפסת העלון ניתן לתרום ב'נרד' פלוס בקופת 'עלי באר' הנצחה שבועית - 150 ש"ח מצוות רבה ויחיה הדיכים להדיכים מהמילי ולהלל בברי כנסת.	ניתן להורשם לקבלת העלון במייל a0548496676@gmail.com בכל ענייני העלון ניתן לפנות ל- 0548496676	חבורת "מעין עולם הבא" [ג' דפים במסכת שבת] סח - ע	חלק קטן נדרים לע"ז: משה בן חנוך תרתי. חובתו דהל יתת בת חובתו תרתי.
--	--	--	--